

Bấy giờ, các Thiên tử lại nghĩ thế này: Tôn giả Thiệm Hiện đối với Bát-nhã Ba-la-mật-đa đây, dù đã nói rõ bằng nhiều cách để cho chúng ta dễ hiểu, nhưng nghĩa lý ấy quá sâu xa vi diệu, khó nổi suy lường được!

Biết tâm niệm của các Thiên tử, Cụ thọ Thiệm Hiện liền bảo họ rằng:

- Nay các Thiên tử! Sắc cho đến thức chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của sắc cho đến tự tánh của thức cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Nhãn xứ cho đến ý xứ chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của nhãn xứ cho đến tự tánh của ý xứ cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Sắc xứ cho đến pháp xứ chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của sắc xứ cho đến tự tánh của pháp xứ cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Nhãn giới cho đến ý giới chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của nhãn giới cho đến tự tánh của ý giới cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Sắc giới cho đến pháp giới chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của sắc giới cho đến tự tánh của pháp giới cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Nhãn thức giới cho đến ý thức giới chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của nhãn thức giới cho đến tự tánh của ý thức giới cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Nhãn xúc cho đến ý xúc chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của nhãn xúc cho đến tự tánh của ý xúc cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến tự tánh của ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến tự tánh của Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của nội không cho đến tự tánh của vô tánh tự tánh không cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Bốn niệm trụ nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của bốn niệm trụ nói rộng cho đến tự tánh của mười tám pháp Phật bất cộng cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Tất cả môn Tam-ma-địa, tất cả môn Đà-la-ni chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự tánh của tất cả môn Tam-ma-địa, tự tánh của tất cả môn Đà-la-ni cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu. Cho đến trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu; tự

tánh của trí nhất thiết, tự tánh của trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng cũng chẳng sâu xa, chẳng vi diệu.

Khi ấy, các Thiên tử lại nghĩ rằng: Trong pháp mà Tôn giả Thiện Hiện đã nói, chẳng lập ra sắc cho đến thức; chẳng lập ra nhãn xứ cho đến ý xứ; chẳng lập ra sắc xứ cho đến pháp xứ; chẳng lập ra nhãn giới cho đến ý giới; chẳng lập ra sắc giới cho đến pháp giới; chẳng lập ra nhãn thức giới cho đến ý thức giới; chẳng lập ra nhãn xúc cho đến ý xúc; chẳng lập ra nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ; cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ; chẳng lập ra bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa; chẳng lập ra nội không cho đến vô tánh tự tánh không; chẳng lập ra bốn niệm trụ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; chẳng lập ra tất cả môn Tam-ma-địa, tất cả môn Đà-la-ni; chẳng lập ra trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng; chẳng lập ra Dự lưu và quả Dự lưu, cho đến chẳng lập ra A-la-hán và quả A-la-hán; chẳng lập ra Độc giác và Độc giác Bồ-đề; chẳng lập ra Bồ-tát và bậc Bồ-tát; chẳng lập ra Tam-miêu-tam Phật-đà và Tam-miêu-tam Bồ-đề; cũng chẳng lập ra văn tự lời nói.

Biết tâm niệm của các Thiên tử đã nghĩ pháp như vậy, Cụ thọ Thiện Hiện liền bảo rằng:

- Này các Thiên tử! Các pháp như sắc... cho đến Vô Thượng Chánh Đẳng Bồ-đề đều lìa văn tự, đều chẳng thể nói, cho nên đối với Bát-nhã Ba-la-mật-đa cũng không có người nói, không có người nghe, cũng không có người hiểu. Vì vậy, đối với các pháp, các ông nên theo những điều đã nói mà tu tập pháp nhẫn kiên cố. Những ai muốn trụ, muốn chứng quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán thì phải nương vào nhẫn đây mới trụ chứng được. Những người muốn trụ, muốn chứng quả Độc giác Bồ-đề cũng phải nương vào nhẫn đây mới trụ chứng được. Những ai muốn trụ, muốn chứng Vô Thượng Chánh Đẳng Bồ-đề thì phải nương vào nhẫn đây mới trụ chứng được.

Như vậy, này các Thiên tử! Các đại Bồ-tát từ sơ phát tâm cho đến khi được Vô Thượng Chánh Đẳng Bồ-đề, nên trụ Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu xa không nói, không nghe, không hiểu mà thường siêng năng tu học.